

Cap a una Nova Era: Propostes per a la Joventut davant el Ministeri de Infància i Joventut

La joventut catalana es troba immersa en una cruïlla de crisi i oportunitat. Ara, amb la creació del nou Ministeri de Infància i Joventut a l'Estat, emergeix una finestra sense precedents per abordar frontalment les demandes i urgències d'un col·lectiu que històricament ha estat silenciada i oblidada en les agendes polítiques. Aquest moment històric no només ens crida a l'acció, sinó que també ens brinda l'oportunitat d'escriure un nou capítol en la nostra història, on les veus de les joves no només ressonin, sinó que formin part integral de la construcció d'un futur més just i equitatiu. És hora de trencar amb l'apatia institucional i situar les aspiracions i preocupacions de la joventut al centre de l'escenari polític.

El darrer informe de l'Observatori Català de la Joventut, "L'Estat de la joventut 2022", revela una realitat alarmant en les esferes de la salut, l'habitatge i l'ocupació. La pandèmia de COVID-19 ha tingut un impacte devastador en la salut mental dels joves, amb un augment dràstic dels casos de depressió major, passant del 34% el 2019 al 72% el 2021, on les dones joves són les més afectades. En l'àmbit econòmic, malgrat que les transferències públiques han reduït la taxa de risc de pobresa al 20%, les joves segueixen patint grans vulneracions en l'accés a l'habitatge i l'ocupació. La taxa d'emancipació és només del 21%, evidenciant la dificultat d'accedir a una llar pròpia.

Cal assenyalar que aquestes dades no són cap novetat, sinó només una mostra més accentuada d'una problemàtica ja estructurada. Dades de l'Enquesta Catalana de la Joventut de l'any 2017, abans de la pandèmia, ja mostraven que un percentatge considerable de les joves experimenten angoixa econòmica, amb un 44,5% expressant tristesa per no poder arribar a final de mes, un 17% abandonant els estudis per motius econòmics, i un 14,9% sense accés a una dieta equilibrada. Aquesta realitat exigeix una acció urgent i decidida.

Atès l'alarmant estat actual de la joventut catalana, és imperatiu prendre mesures concretes i immediates. Per aquest motiu, proposem tres mesures prioritàries per abordar en aquesta legislatura a partir del Ministeri:

1. Vot als 16 anys

En un context d'apatia, estigmatització i invisibilització de les problemàtiques del col·lectiu jove, esdevé peremptori expandir els drets polítics de la joventut amb el dret de vot als 16 anys i la capacitat de presentar-se a càrrecs públics des d'aquesta edat. Aquesta iniciativa pretén fomentar la participació activa dels joves en la vida política, assegurant que la nostra veu no només sigui escoltada, sinó que també tingui un impacte real en la conformació del nostre futur.

Amb aquesta demanda històrica no fem més que equiparar drets i obligacions, i trencar amb un edadisme incongruent. Si amb 16 anys podem prendre decisions vitals com casar-nos o emancipar-nos, i desenvolupar tasques bàsiques en el sistema de mercat com treballar i cotitzar a la Seguretat Social, és de mínims poder participar de la vida política activament.

A més, la resolució número 1826, de l'any 2011, 'Expansion of democracy by lowering the voting age to 16' del Consell d'Europa insta als Estats membre a dur a terme aquesta modificació de la Llei Electoral de manera accelerada per tal d'equilibrar la balança demogràfica en el sistema democràtic. La lògica passa per donar més poder electoral a una població quantitativament minoritària per tal que el legislador tingui en comptes a la joventut en la seva política pública.

2. Pacte d'Estat per la Joventut

Advoquem per la creació d'un Pacte d'Estat per la Joventut. Aquest pacte ha de ser un compromís ferm entre les diferents forces polítiques per considerar les necessitats dels joves com un element fonamental en la formulació de totes les polítiques públiques. Això significa incorporar activament la perspectiva dels joves en totes les esferes de govern i planificació estatal, assegurant que les nostres veus i preocupacions siguin integrades de manera efectiva en les decisions polítiques.

Davant els nombrosos reptes que afrontem com a col·lectiu, és imprescindible construir i difondre un relat que ens doti d'agència política i esperança. En un món on els joves són massa sovint vistos com a passius o problemàtics, necessitem redefinir la narrativa, posant en relleu la nostra capacitat d'innovació, resiliència i lideratge. A través d'aquest pacte, que abordi qüestions com l'habitatge o la salut mental, cal inspirar i motivar la joventut per a ser protagonistes actius en la construcció d'un futur millor. Aquest canvi en la percepció és fonamental per a crear un entorn on les joves ens puguem sentir valorades, escoltades i capacitades per prendre les regnes del nostre propi destí i del de la societat en conjunt.

3. Salut i Emancipació

Elaborar un pacte d'Estat per la Joventut esdevé l'eina necessària per donar centralitat a les problemàtiques i necessitats del col·lectiu jove. Així i tot, degut la crítica situació social en l'àmbit juvenil, aquesta eina ha de ser acompanyada immediatament de dos plans de coordinació relacionats amb els àmbits més crítics de la població jove; l'emancipació i la salut.

D'una banda, les persones joves espanyoles estan entre les que més tard s'independitzen de la Unió Europea. Al marge de polítiques públiques generals, com les polítiques laborals, l'increment del parc d'habitatge públic i la limitació dels preus de els lloguers, és imprescindible desenvolupar projectes específics que facilitin la independència de les persones joves que la desitgin. Per això cal encetar un pla d'ajuda a l'emancipació juvenil amb un paquet de mesures urgents per facilitar l'accés a l'habitatge de les persones joves a totes les comunitats autònomes.

D'altra banda, cal impulsar mesures específiques per atendre i prevenir els problemes de salut mental entre les persones joves. En aquest sentit cal enfortir el sistema públic d'atenció a la salut mental juvenil, reduint al mínim les llistes d'espera, amb una atenció especial a la prevenció del suïcidi, els trastorns de la conducta alimentària i la ludopatia, garantint l'accés a teràpia individual i grupal dels joves a la xarxa pública.

4. Estatut del Becari

Aquest estatut, que ja ha estat negociat amb els agents socials i només es troba a l'espera de la seva aprovació al Consell de Ministres, ha de garantir els drets laborals dels becaris, establint un marc legal clar i just per a les seves condicions de treball. És crucial que les pràctiques professionals ofereixin una experiència d'aprenentatge valuosa i no esdevinguin una forma encoberta d'explotació laboral.

No podem tolerar més pràctiques en les quals l'estudiant es veu obligat a pagar, mentre les empreses es beneficien gratuïtament del seu treball, sense oferir cap mena de contraprestació. Aquesta dinàmica, que s'ha normalitzat de manera inacceptable, perpètua un cicle d'explotació laboral i nega als joves la justícia laboral que mereixen. És imperatiu establir un marc legal i ètic que asseguri la justa compensació i reconeixement del treball dels estudiants en pràctiques. Aquesta lluita no només és una qüestió de drets laborals, sinó també de dignitat i respecte pel valor real i el potencial del treball juvenil. El compromís amb la justícia laboral ha de ser un pilar fonamental en qualsevol societat que aspira a ser justa, equitativa i respectuosa amb les aspiracions i el benestar de la seva joventut.

5. Beques i Ajudes a l'Estudi

Les beques són una eina fonamental en la lluita per la igualtat d'oportunitats, especialment en l'àmbit educatiu. Permeten que estudiants de tots els estrats socials accedeixin a una educació de qualitat, independentment de la seva situació econòmica. Aquestes ajudes econòmiques són essencials per garantir que el talent i l'esforç siguin els únics determinants de l'èxit acadèmic, i no la capacitat econòmica de la família de l'estudiant. L'accés a l'educació, com a dret fonamental, ha de ser garantit per l'Estat.

En aquest sentit, és prioritari que el nou ministeri faci complir immediatament les SSTC 188/2001, 25/2015 i 26/2016 i efectui el traspàs de la gestió de beques a la Generalitat de Catalunya. La Generalitat, coneixedora de les necessitats i particularitats de la seva població estudiantil, està en una millor posició per administrar aquests recursos de manera eficient i equitativa. La transferència immediata d'aquesta competència no només és una qüestió de justícia i compliment legal, sinó també una oportunitat per augmentar els ajuts als estudiants. Aquesta acció permetria a l'administració desenvolupar polítiques educatives més adaptades a les realitats locals, garantint així que cap estudiant es quedi enrere per motius econòmics.

6. Reconeixement de la Participació

En el necessari desenvolupament normatiu de l'article 48 de la Constitució espanyola cal posar en valor la participació juvenil. Aquí, cal reconèixer l'educació en el lleure i l'associacionisme com a eines efectives en l'educació en valors i l'adquisició d'habilitats útils per la vida social i productiva. Amb això, convé equiparar en l'àmbit de participació a l'estat i en l'àmbit fiscal i econòmic les entitats juvenils amb els partits polítics i els sindicats de classe, per tal d'impulsar i dotar de centralitat a aquests espais d'organització col·lectiva.

Per tot això, des de Joves Ecosocialistes ens comprometem a

- Enviar aquest conjunt de propostes al Ministeri d'Infància i Joventut de l'Estat, encapçalat per Sira Rego.
- Enviar aquest conjunt de propostes a la resta de joventuts de l'estat que formen part de la idiosincràsia de l'espai polític de Sumar per tal de generar un front comú entorn aquestes demandes.
- Cercar un contacte directe entre la Coordinació Nacional de Joves Ecosocialistes i l'equip de treball del Ministeri de Infància i Joventut de l'Estat.

**Cap a una Nova Era:
Propostes per a la Joventut davant el Ministeri de Infància i Joventut**

17 de desembre de 2023

Pàgina 4